

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter úr részére
Belügyminisztérium

1903 Budapest, Pf.: 314.

Tárgy: Új építési termék kormányrendelet szóhasználata

Tisztelt Belügyminiszter Úr!

A közeljövőben az építési termékek műszaki követelményeiről szóló 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendeletet új kormányrendelet (275/2013. (VII. 26.)) váltja fel.

Az új építési termék kormányrendelet tervezetében a forgalomba kerülő termékek mellé csatolandó nyilatkozatot, amelyben a gyártó a termékek tulajdonságait igazolja, illetve szavatolja, sajnálatos módon „teljesítmény-nyilatkozatnak” nevezik, feltehetően átvéve a 305/2011/EU rendelet magyar fordításának szerencsétlen szóhasználatát.

Ez a termék-nyilatkozat ezer és ezer példányban kinyomtatva vagy elektronikusan a fogyasztók kezébe kerül, és ezért ez a szóhasználat éveken, akár évtizedeken keresztül károsítani fogja a magyar nyelvet, és ami a legaggasztóbb, a felnövekvő nemzedéket hibás fogalom-értelmezésre készíteti. (Minden bizonnyal emlékszik a tisztelt Belügyminiszter Úr, hogy évtizedekkel ezelőtt, hosszú éveken át a TV híradót követő időjárás jelentést azzal vezették be, hogy „eső előtt köpönyeg”, és az akkor még ugyancsak ifjú gyermekeimmel alig tudtam elfogadtatni, hogy a közmondás helyesen úgy szól, hogy „eső után köpönyeg”, és megértetni, hogy voltaképpen mit is fejez ki.)

A fizikában tanultak és a magyar nyelv értelmező szótára szerint is a teljesítmény idő egység alatt végzett munkát, a munka pedig egy adott úthosszon kifejtett erőt (erő·út) jelent, következésképpen nyugvó helyzetben lévő tárgynak, anyagnak, terméknek nincs teljesítménye. A teljesítmény mértékegysége watt, vagy N·m/s, vagy joule/s, tehát a méret, a testsűrűség, a szilárdság, a hővezetési tényező, a szín, az anyag mivolta stb. nem teljesítmény, hanem a termék jellemzője vagy tulajdonsága. A motornak ugyan van watt-ban kifejezett teljesítménye, de ugyanannak motornak van más tulajdonsága is, például, hogy kétütemű, vagy benzin üzemű, vagy kis fogyasztású stb., amelyek ugyancsak nem teljesítmények, hanem tulajdonságok, jellemzők.

A teljesítmény szó másik jelentése a magyar nyelv értelmező szótára szerint: a tevékenység eredménye. Az építési termékek nem tevékenykednek, tehát teljesítménnyel, mint tulajdonsággal az építési termékek ebben az értelemben sem ruházhatók fel.

A 305/2011/EU rendelet magyar fordítói bizonyára a *többjelentésű* angol performance szót fordították teljesítménynek, holott az tartalmilag magyarul nem csak teljesítményt jelent, és alkalmazása nyugalmi helyzetben lévő tárgyakra, mint például a téglá, cserép, cement, beton, üveg, ablakkeret stb. a magyar nyelvben helytelen. A helyes tartalmi fordítással ellentétben céltalan az ilyen szószerintinek vélt fordítás, hiszen az angol nyelvű jogalkotó és a magyar piac számára nem a szószerinti, hanem a tartalmilag kifejező magyar szóhasználat a fontos.

Tisztelt Belügyminiszter Úr! Tisztelettel kérem Önt, vesse latba tekintélyét, hogy az új építési termék kormányrendeletben a helytelen, magyartalan „teljesítmény-nyilatkozat” kifejezés ne szerepeljen, hanem helyette a „tulajdonság-nyilatkozat” vagy a „nyilatkozat a termék tulajdonságairól” vagy a „nyilatkozat a termékjellemzőkről” kifejezés alkalmazzák.

Magyarország Alaptörvénye a Nemzeti Hitvallásban és a H) cikkben kimondja, hogy Magyarország védi egyedülálló nyelvünket, a magyar nyelvet. Ez a jogalkotót is kötelezi.

Budapest, 2013. június 2.

Tisztelettel

Dr. Kausay Tibor
okl. építőmérnök, címz. egyetemi tanár
1093 Budapest, Közraktár u. 24.